

Iejamað, fad wahrischana noteek ahryus istabas. Wifa wahrischana istabu somaita gaisu. Wiñnederigakahs ir plahnahs, trihkohju wiñfigas wahrischamahs krahfnas no dñselsbileka, kuras pee istabas-gaisa somaitachanas ari wehl ogku-olñides gahsi zaurlaisch un dauds starodoma filumusiplato. Ta ir muhsu flikitä laika-sihme, fa laudis, kuri at peezesfhamahm leetahm, fa dahrgahm mehbelem, dreh-bem un zitahm smalkahm istabas-leetahm dauds naudas istehre, daudsfreis faspeeschahs masas, schauras istabas un tur klahi leetä skahdigahs wahrischamahs krahfnas.

Gadahs daudstreis, ka maseem behrneem ar
kahfu janomozahs, un to daschu reis pat ahtri, ari bes
daktera sahlem war glahbt, un proti ta: Nem diwi tehjkarotes
tihra medus, zep diwi lihds trihs prahwus s̄hpolus, isspeed
nu to fulu no wineem, tad nem weenu labu ehdamo karoti
kruhfschu tehjas, un wifas schihs trihs leetas fajauzis kopa.
leez tafé us fwomez usgungs usmahrtees, un kad atdsfiss, het
wehl labi filts, tod dod behrneem rihtos un walards weenu
lihds diwi tehjkarotes; pehz diwi jeb trihs deenahm behrns
buhs wesels un itin weegli warehs aitplaut.

Auglu-koleem pee paſčha zelma mehſlus likt, now wiſai pareiſi, jo kols uſnem ſawu baribu tilzaur ſawahm fmalkajahm ſaknitem. No wezuma nefspehzigus un tamdehk mas augligus „auglu-koluš“ war zaur tam atlał ſiſprinat un augligus darit, ja lahdas 3—4 pehdaš no zelma atſtatu ſodur ar meetu wairak zaurumu un tanis tad pamasam eelej lahdas 2 lihds 4 ſpaitius ſtrati. Nederigi, pat ſlahdigi ir preekſch ouglu-koleem, ja ſemi aprokot ap zelmu ar ſalnu uſmet.

Gaku warot jo ahtri sawarit mihiſtu, ſad iſ us 3 mahrzinahm galas eelejot grahpis 2 karotes brandwihna. Peeleet wajaga tilk tad, ſad grahpis jau ir neputinats un ihsti ſipri wahrah. Pat gaku no wezeem lopeem warot us ſchahdu wihiſ jo ahtri sawarit, un no brandwihna ſmalas ne-eſot pee chdeena nelaſ manams.

Wispahriga Dala.

Kalpu buhſchana Baltijas gubernās.

(Beigum&.)

Tee kalpi un wakeneekii, kure bij apdahwinati ar ma-
seem semes gabaleem, eetaisijahs ihfa laikä, ruhpigi sagoh-
daja wiſu wajadsigo un fabuhweja ehfas. Tagad wihi
tschallli apstrahda fawus lauzixus, godu no gada semi
pahrlabodami un labaki eekopdam, bes lahdas wiſzinashcha-
nahs ismalka krontam mehrenu renti, dſihwo turigi, teik-
damii Deewu, Kreewu Keisaru wiha prohtigus padoma
deweſus un uſtizigus valibgus.

No ta ir redsams, zil dauds libds zilwakam faws kaf-
tinsch, semneekam faws semes gabalinsch, no kura wiaw ne-
weens fawwaligi newar aisdsiht! Zahdā laftinā darbē
nes augļus, pataupahs kahda kapeika preeskī fuhras dee-
nīnas, tapehž ka ir zeriba us labaku nahkotni. Bitam kaf-
pam nu gan nahzahs sonemt jo flitoku, gruhti opstrahda-
jamu semi, bet tomehr pehz kahda gada, waj otra jeb tre-
fchā — luhs — jau buhdina, wefels zeems krahfojahs, sā
is semes isaudsīs, un labibixa, valdees Deewam, ar wilao-
jahs us tihruumeem, tur, tur preeskī tam warbuht usauga
tikai satkrupusčas zuhku peenes, waj ponihlusčas paegles.
Tā tad nu kritis dabu pat no eepreeskī ne-apdīshwotas
semes enahēščanas un ori semneeks pahrwehrtees no blan-
dosčha proletarija (deedelneeka) par semkopi, un ir ar to
pilnā meerā. Zahda ir ihsti — Kreewu politikas zeeniga
sekme Baltijas apgabalā! Kursemē walineeku jeme naw
leela, bet winas deesgan preeskī weenas gimenes puhlineem
un istiffsčanas. Schahdā faimneezibas buhschanā, kura
wißwairak lihdsinajahs Kreewu semneeku faimneezibai jeb
taifnaki sakot, atjauno scho faimneezibu pee weglaiku Tschudu.
Letgalu un Korfu pehznahzeem, — pasuhd jeb kaut kura
kahrtu starpiba paschā semneezibā starp semneeku — aren-
datoru un semneeku — salpu; šci starpiba jau deesgan
juhtama.

Muhfsu waldiva pehdejā laikā ir nopeetni eewehrojuſe zeematu eedſhwotaju buhſchanu eelſchējās walts gubernās, kur Keisara-Atswabinataja fwarigala reforma farauſtija wehrdſibas fates un apdahwinaja ſemneekus ar ſemi. Nam ilgi, tamehr klojā laists walsis mantas miniftra zirkulars, kuraam bij tas nodoms, atweeglinat ſemneekem brihwās kroņa ſemes nomā nemſchanu. Schis offizial-dokumenti, bes kahdas preti runaſchanas, ir no pirma fvara preefch Kreewijas ſemneeku leelakās dalaš. Bet Baltijas gubernās ſchis miniftra zirkulars, bes papildidamahm noteikſchanahm un pauehlem, ne-atneiſhs ſemneekem leela labuma. Ra leeta rahda, wiſs dibinajobs tilai us tam, kuru ſemneeku ſchiru eewehrot pee kroņa muischi ſemes atdoſchanas us nomu. Kroņa muischi ſemneekem — arendatareem naw waſadſigs jaunu rentes likumu. Katram no wineem ir haws deesgan leels ſemes gabals, kureſch atdots wineam preefch ihpafchi dſimtaſ iſleetaſchanas. Tadehļ pee fa-

kopigas leelu muischu semes nomaschonas, stathees kopā, wineem nemas naw wojadfigs un ari naw pa roki, tapehz fa zeemi un semes gabali atstahw tahlu weens no otha. Baltijas d'simteedishwotajeem truhkt Kreewu zeemu obshchinas (kopiga labuma). Kreewu obshchinas gara. Saprotaams, fa walsts mantu ministra zirkulars rakstsits newis preefch krons semineekeem — aren-datoreem, kureem ir bes ta deesgan laba d'shwre. Tas zirkulars waretu buht par leelu labumu preefch krons muischās d'shwodameem talpeem un malineekeem. Talab

wajadsetu tikai turpinat to darbu, kureu bij eesahžis general-adjutants Selenijs, wajadsetu iſdalit brihwās krona muis̄hu ſemes Bolijsas gubernās neleclōs gabalōs, par pemebru, no 5—15 defetinahm latru, un atdot wiķus uſ muhscha nomu krona bes ſemes efscheem ſemnekeem. Kalpi un wakineeli raušhus iſrautu no rokohm ſemes gabalus un ar leelu labpatikšhanu parentos pat no pirmā gada, mafkat til pat, ja kronam patiktu, tad laikam gan wehl wairak zil tagad par to paſchu ſemi ſamakſa kapitaliſi — ſpelulatori. Dabudami no eesahkuma wajadfigos buhwokokus iſ krona mescheem uſ paradi (kureu Kursemē wairak neka pa pilnam, lai gan krona eenahlfchanas no wiñeem masas.) ſhee arendatori drihs uſzeltu wajadfigas ſaimneezibas ehlae, jaure apdībīwotu ſemes gabalu apſtrahdaſchanu paplaſchinatu ſaru aramo ſemi. kureu leelam kapitaliſtom — arendatoram naw laika eewehrot, un ihſa laikā wixi pawairotu renti un zenu par masōs ſaimneezibas gabalōs iſdaliteem krona ſemes ihpachumeem, kurei tiktū labaki apſtrahdati un nestu labus auglus. Ka taš tā buhtu — par to newar ſchaubitees: to mums pilnigi peerahda neſen notiļufe, ar ſemi andokminata laimi freegta ſekme. Mar tābdas ſaim-

semi apbahtinātā kāpu, tīreina ūtme. Pat tāvus jaunneezibas reformas labumu preefsā walsts, nāvē lō runat. Semneeku proletariats, tik leels, kāhds ir Baltijas gubernāts, newar buht walstei par labu. Neworam leigt, ka frīza muisichu semes isdalishana masdōs rentes gabalōs pamašinatu bessemigū kāpu kālaitu tikai krons semē; leelaka dala nobessemigeem zeematu eedīshwotajeem us dīsimsemes atrastos tāhdā pat buhfschānā, kāhdā bij eepreefsā. Bet no eesah-luma buhtu ir ar to peetizi. Pee muhsu Baltijas leetu pahrlabofchānas wajaga buht meerā ar masumu. Warbuht ka dasħs — semturis, dehk pawairodamās malfas par algadsha darbu, dariħs pakal kopratigai krons preefsā-fihmei un ari isdalihā sawu muisichas semi gabalōs un at-dos us renti saweem kālpeem. Lai nu tā, het Igauzzi — Latweeschu apgabalā tas tomehr buhtu kāhds folis us preefsā tāi wiċċu swariggħa, semes pahrlabofchānas ħnā.

Mehs runajam ihpaschi var Kursemē ne tikai tapebz, ka s̄hi gubernā mums labali ūnama, bet wehl ir zitu deesgan swarigu eemeslu dehl. Kursemē kahda $\frac{1}{2}$ no wiſas semes peeder fronam, — wairak neka diwās zitās gubernās. (Widsemē Petera I. dewigā roka apbalwoja weetiguš muischnēkus ar $\frac{1}{3}$ gubernās semes, turpretim libds tam wiineem peedereja tik $\frac{1}{6}$ daļa.) Wiſu wairak bessemju ir Kursemē, zaur to, ka s̄chinī godu ūmētē dauds dīmītu semneeku mahju peedalits pee muischaš semes. Veidsot, Kursemē wiſselmigali strahda pahrwohjoscħanas sistema (bet kahdeņ widutscheem, kur wairak frona muischu), tur wiſi semneeki masak ekonomiski un prahā attihstiti, neka Widsemē, kur eevehrojama pahreeshana pareistizibā 1840—1846 gadōs peepalihdseja pee tautas iſgħiſtoſchanas un attihstibas, kā starp pareistizigeem, ta' ari starp lutertizigeem. Saprota ms, ka Kursemē, kura atrodahs pee Wahzemes robesħahm, ih paschi jaſleeta libħsekti, kura eeguhtu tautas peermihlibu titahlu, zik tas ir wajadsgħi prekſħ walits interesem. Kurseme nebix peedalita pee Kreewu walits ne Petera I. lailā kam nebix wajadsgħi Wahzu pruwintċhu, bet tikai 1797. għapratiga s-kejsarenes Katrinas II. laik, kura pagħrej padoſchanos bes fahdas norunas, un tadehk Kurseme newar atstutetees u nodfelteju ūhem pergamenteem un ihpa ūħħam Kursemes privilegejja; pebz farawm teesibahnu wiha pilnigi libħsinajahs katrai Kreewijsas eelsħejji guvernati. Tas dauds atweegħlina wiſu walidbas reformu iſpiċċi fashħanu Kursemē.

Dashadas finas.

No eefschemeſ.

Rigas Latweeshu beedribas preekschneeks, adwolati
R. Kalnina fgs muhs luhdsis, sawa sapā nodrukāt schahdi
rakstu:

Akklahta mehistule Latveesku literariskas bee
dribas preeskühneelam, A. Bielensteina fungam

Zeenijams fungē! Latveesku un Wahzu laikraksti
jūno, kā Latv. literariskas beedribas sapulzē, 9. decembris
f. g., kura nemaz nebiju kļāt, es esot isslehgts iš ūchih
beedribas. Apstākli, sem kureem ūchi isslehgshana not
kuse, mani pēcspēsch. Juhs kloji waizat, waj tas teesa
un ja teesa, kā Juhs attaisnojeet Sawu isturešchanu
ēchinī lecotā?

Lai Latweefchu tautai buhtu saprotams, kadehk e
few peefawinu teesibu, schini weetå Jums preefschå ze

nupat peewestos jautajumus, es atfauzōs us to, ka beedribas sapuljē 8. dezembrē f. g. kuras es no eesahlkuma lihds galam biju flah, ne no weenas puses netika preekshā zeltē, mani schahda jeb tahda eemesta dehl isslehtg no beedribas. Preeksh deenās darba slegschanas Juhs usaizinajat sapulzejuhds, veedalitees pee rihtdeenās sapulzes darbeem, un sirojat pee tam nahloschas deenās-lahrtibū. Schini deenās-lahrtibā atkal neatrodahs preekshlikuma par manu isslehtgħanu. Wakarr, pehz karstahm debatem, karotaji noflehdha vilnigu meeru un Juhs, zeenijans fungs, lahdā galda runā peeminejat, ka schihs deenās wehtraš-gaifs laimigi pahrgahjis un nu atspihdot faules sposchums. Scho runu Juhs beidsat ar weselibas usfauffħanu Latweefħu literariflas beedribas lozelkeem no Latwu d'simma. Man bij tas gods, ka Juhs pehz schihs runas pee manis peenahżat un ar manim glahses faflandinojat. Beidsot es schiħros no Jums, un dauds ziteem fawwem schihs deenās pretinekeem, leelakajā fatizibā, ja ne draudibā, peeminedams, ka man omata darischanas nelahdā wiħse neatwehl, nemt dalibu rihtdeenās sapuljē. Un nu awises us reis fino, ka es 9. dezembra sapuljē efot is beedribas isslehtgħts! Es waizaj: Kà warejat peeloist tahda preekshlikuma apspreeħħanu, bes ka Juhs man buħtu sinjuschi, ka tahds preekshlikums nabs preekshā, un mani usaizinajuschi, schahda jeb tahda greħxa dehl pret beedribu ajsbildinates? Kur tas ir dsirdets, ka apfuħdseto noteefä, bes ka winam buħtu sinot, ka pret winu zelta fuħdsiba, un buħtu dota eesveħja atta ħnotees?! Waj ir atweħlets, ta istureties tas-hs beedribas preekshneekam, kuras lozekk pret statutu nofazzju ġiemeem fauzahs par Latweefħu draugeem?!

Ja Juh^s, Bielensteina kungs, kahdu swaru leekat us tam, fa us Juh^su un Latweeschu literarissas heedribas darboschanos skatahs Latweeschu tauta, un ja Juh^s negribeet Latweeschu drauga wahrdu saudet us wiseem laikeem, tad Juh^s man doseet klaju atbildi schin^s poschä weetä par Juh^su, man nefaprotamu islureschanos.

Adwokat S. Kalninsch.

Latweeschu rakstneezibas beedriba natureja fawu scha gada sapulzi otrdeen, 8. dezb. Jelgavas musejās bilschu sahlē. Beedribas preekschneeks, basnizkungs Bielensteina fgs. atklahja sapulzi pulksten $\frac{1}{2}12$ preeksch pusdeenas, nolaš-dams kahdu rakstu Wahzu walodā, ko ihpaschi us to deenu bija fazerejīs. Dīrdejam ihsds wahrdōs peeminam to wiħru nopolnuš, kuras beedribai iħgħijschā gadā nahwe atneħmu. Tee bij: Walkas seminaru direktors J. Zimse, basnizkungs Kawall un Dr. Manhardt. Preekschneeks usaz-żinajha wiħus flakħbuhx-damid nela jku peeminu pagodat jaur użżelfchanos no feħdelkeem. Tħblak tika peemineta kahda kritika pahr biżżejjha Widsemed direktoru, basnizkungu Bier-huża fgu, kura efot bijuse glušchi netaisna; dīrdejahn aridsan, ka basnizkungs Brasche fgs leela weżjuma un ne-spħeħzibas lobad, atteizees no Latweeschu wahrdnijas tah-lakas apstrahdaxxhanas un efot atdewi's wiħus manuskriptus beedribai. Wehl tika aixrahdijs us 2 jaunahm Latweeschu gramatikahm, Stertu Andreja walodas mahżibas II. un III. un no Spieessa. Schi peħdejha efot ihsti deriga skolahm. (Sinama leeta). Aridsan dīrdejahn, ka Bielensteina fgs fawwos walas brihschōs notezejjuschā gadā efot nodarbojees ar meera teesu likumu tulkosħanu no Kreeru walodas Latweeschu walodā. Winsch gan atsħiħtot, ka wina m-teefas leetas neprotosħam, ne efot pasihstami dauds juridiski nosaukumi Latweeschu walodā, bet ta' neesfot leela waina. leela dala tahdu Latweeschu wahrdū nemas neesfot pareisa. Winsch zerot gan it labu paħrtulkojumu ħagħ-tamot. Darbs efot tħalli gataws, ka tagad jau efot drukā.

Rigas Wahzu awises pirmdeenaš numurā bijo garakš raskis par ſchauſchanu uſ Kanapehs mahzitaju Holstu. Minetā rakkā bija iſteiktaſ domaſ, ka tahdaſ negantibaſ zehlons eſot auglis no ſemneeku uſplaufſchanas un brihwibaſ mantaſ un ſkolas ſirā; tapat eſot beeđribu ſadſhwe un tautiſku labumu aiffahwedamaſ awiſes pee tam wainigaſ. Tahdi negantibaſ darbi, ka pret Holstu, eſot gan wehl reti, het no leela fwara. Maſ gadus aipakał nebuhtu neweens warejis uſ tahm domahm nahſt, ka tahdi nedarbi waretu notilt.

Us noseeguma eemeslu, kürsch lai ar zif swarigā nebuhtu, nemas nesstatidamees, latris gan tahdus nedarbus turehs par leelu apghrezibū un wehlefees, lai wainigais bahrgi nosodits tilku, un ka zerams, peederigas teefas ari schini leetā nefawehs turet noopeetnu išmellefchanu. Bet kad Rīgas Wahzu awises rakts to wainu us semneeku usplaufschhanu un tautas awisem krouj wiršu un peemin, ka jaunakōs laikōs tahdi darbi atgadotees un senaki nētas ir nevareisi.

Semneeku stahwoikkis gan ir labaks nēkā wehrgu lai-
lōs, bet no turibas un bagatibas naw wehl ne finas;
kas semneeku dīshwi pashst, tas gan sin, kahdā truhkumā
semneeki pa leelai dakai wehl tagad dīshwo, ari pee wifas
fawas uszichtibas. Es dodu pilnu taiknibu Nigas Wahzu
awises korespondentam, ka tagad slepkaribas darbi retaki

atgadahs un tas dod leejibu, ka Baltijas eedīhwotaij wairat attihstijusches nela kahdus gadus atpokāt, bet pee tam gan wehlos ari lai wiensch eewehrotu, ka senak ari daschi fleykawibas darbi Baltijā leelumā un wairumā it atklahti notiluschi. Starpiba starp senakeem un tagadejeem negantibas darbeem ir tikai masa un to wišu labak isskaidros ūchahds sen pasihstams notikums: Neis nonahēl pee teesaks-funga semneeks, waimana un suhdsahs, ka esot tizis nelaimigs, lai dodos padomu so nu darit, jo badotees wina wehrīs esot nobadijis teesakslunga wehrsī. Teesakslungs peeri krunkās farauzis it bahrgi sludina spreedumu, ka pehz ta in ta § semneelam waagot skahdi attihdsinat un aismakkat nobadito wehrsī. Semneeks usklausahs mērigi, pakasa ais aujs un tad faka: „Zeenigs fungō, efmu pahrrunajees. Juhs wehrīs ir nobadijis manu wehrsī.“ Nu teesaks fungō atbild: „Ah, semneel, ta it zita leeta.“ — Tapat spreech Rigaš Wahju awise. N.

Karalautschu profesors Dr. Ad. Bezzembergers, kas dauds nodarbojahs ar Latweeshu walodas pehtishanu, grībot nahlošchu wasaru atbraukt uz Latviju un ūche lāhdus mehneschus uz lauksem uſturetees, lai waretu jo tuval eepaſtītees ar ūcho tautu, viņas eeraschahm un walodu.

No Dobeles apgabala. Dobele pehdejās gaddos ir
peenehmusehs gan fošhumā, gan ari plafchumā. Winai
buhs pahraf par 1000 eedfishwotaju. Senak bij eelas ne-
brugetas un dubku pilnas. ta faktot, ka ne pabrist newa-
reja; bet nu tabs ir isbrugetas un ari nokrislitas wahrdā.
Pat katis nams nu lepojabs ar fawu numuru. Dobelē
neteek netahdas „fabeedribas“ jeb „weefbas wafari“ no
eedfishwotajeem isrihloti, bes ween, kad lahdas lauku „lab-
daribas beedribas“ tahdus isrihlo; gan ir lahdī eedfishwo-
taji foheedojuſčhees, kas fauzahs par „Tauribas weizina-
tajeem.“ bet tee til isrihlo wafarā posihstamajds „Greeschu-
kalnōs“ „Salumu-swehtlus.“ Isgabjuſčā wafarā padfir-
dejahm, ka dibinajotees „dseedaſchanas beedriba“; bet ta
drihs ween atkal aplusfa. Kad aplauschinajamees, kamdeht
ta aplusufe, kad atbildeja, ka ehrgelneeks Franzmane lgs,
kas bijis par wadoni, apnizis wadishanu un daudstreis, kad
bijis iſſnojis ſapulzi, pats eſot iſgabjis, un beiſtot lizis
just, ka negribot wairak mahzit. Dseedataji noschehlo, ka
bijis til drihs ja-aplufust. Bet ko darit, kad wadoniā at-
ſakahs. — Dobeles draudses baſniza deesgan neuſkopia,
pat ahra puſē weetahm muhri iſdrupuſchi. Swehltdeenaſ
tur wehl dseed wezoz meldiaus. Baſnizas plazi, zelineem
abās puſes ir fadſihi meetini, kui lahdas zollas wirs se-
meſ ſtahw; pee ſcheem ſeenweſchi garam eedami daschreis
ſaploſa drahnas; ne reti ari ejot vaht ſcheem valkuhp.
Kahdas wajadſibas deht tee tur ir fadſihi, to neſinu, bet
wehlejamā buhtu, ka ſhee tiktū iſrauti, lai netrauzetu baſ-
nizeem eefhanu. Dobeles baſnizā ari wehl mode tā
faulka „upureſhana,“ to iſdarot baſnizas deenderi, ne reti
dascham baſnizenam waj nu degunu, waj ažis ſaſit; pats
reis redſeju, ka weenam ar upura ſahtu it newilſhu tā
trahpija pa degunu, ka ſahlā oſniſ tezeti. — Dobeles mah-
zitajs ari ir wairak reisas no konzeles ſludinajis. Lai pa
to laiku, komehr wiſch ſpredikla ſala, neweens no baſnizas
dibena grībedams tilt ahrā, ne-eetu zauri baſnizai ſihds gala
durwim, — kas pa ſpredikla laiku walā ſtahw, bet lai la-
baſ iſeetū turpat pa gerbkambara durwim. Man paſham,
un ir dascham zitam, kā man teikts, atgadijees, ka ſwanis
nelaisch wiſ pa gerbkambara durwim ahrā. Wehlejamā
gan buhtu, ka baſnizungs baſnizas fulaineem noteiktu, lai
neaiſturi, bet lai dara, kā wiſch pats ir wehlejees. — Do-
belnekeem un apfahrties laudim ir ta neauſka un getiga
eeraſcha, jeb labak faktot netikums, kā „labriht,“ „labdeen“
un „labwalar“ un zitus Latweefchu ſwezinachanas wah-
rus ir atmetuſchi un to weetā, waj rihtā, waj puſdeenā,
waj walara, til ſala „morgen,“ „gut morgen,“ „murgin,“
jeb „murgen,“ un kas war wiſus iſſault, kā daschreis fa-
ſwezinajahs. Dobelneeki, kam tad tā ehrmotees? Waj
tas mums lahdas gods fawu mahtes walodu ſakehſit ar
ſweſhas walodas frikumeem? Kur tad domajam aiffkreet?
Waj paſchu ſwezinachanas wahrdi mums jau reebj, ka
aiaſemamees no ſweſhas walodas?! To pahrdomasim. —

21, 5

Lehrbata. Par drihs gaidamo semistibū eeweschanu Baltijas gubernās, „Tartu Eesti Seitung'a" raksta tä:
„Kä nu droshī sinams, tad wišpahrigas semistibū waldes tils Igaunia un Latweeschu tautai eevestas. Bet schihś waldes prafa ihsti dauds likumu pratejus, mahzitus wihrus un tadehk ir kotti waſadfigs, ta Igaunia tautas dehli, kureem laime atwehle augstakas mahzibas baudit, fahkiu nu jel wairak wolst̄ likumu sinaschanas mahzitees. Kamehr wihi libds schim pa leelakai daktai tizibas likumu sinaschanu mahzijahs. — Wiſpahrigu semistibū eeweschana leeziñā atkal, ar lahdahm leelahm ruhpem un mihlestibū muhſu Rungs un Keisars ari par muhſu Igaunia un Latweeschu tantu teeffbahm un dſhves pahelaboschanu gahdā. Voi tad Keisara dahrgee likumi, lad wihi nahk, neatrod muhs fagatawosufchos. Iai mumis nebuhtu tahdu wihru leelis truhkums, las preefch jauneem likumeem un jaunahm

etaisem no, muhsu paſchu tautas yuſes nepeezeefchami wojadſigi. Jaunee likumi proſihš no latras fahrtas iſwei-
ziguſ wihrus, krei ſemſtibū ſapulžes latris ſawas fahrtas džihwes wojadſibas pilnigi poſibſt un war ſawai fahrtai teefcham par labumu paſlahwigi un ſapratigi ſrahdat.
Bet kad mums tahuſi wihru pebz wojadſibas deesgan nebuhs, tad wareſim ſawā laikā no tahleenes noſſatitees, fa aſkol
ziti wihrri muhsu fahrtu weetas iſpilda un fa mehs, fa
tikai plato un leela aſte aif ſcheem ziteem paſlikſim ſtahwot.
Mums ſchkeet, fa muhsu domas ſapratihš, bet — tahs
domas ir fahwigas un tadeht: lai latris eewehro laiku un
klaufa laika ſauzeenus! Bet laiks pevrofa, lai mehs paſchi
eſam wihrri, paſlahwigi wiſpuſigi wihrischi wihrri."

Peterburgā, 12. dezembrī. „Wald. Wehstneis” siao,
ka 7. dezembra rītā Sewostopoles renteja darīta sabdība,
zaur eelauschanos no apakšas. Rentejā istruhīst 47.000
rib. Pēc tuhīt ussahlīkm pakalmeikleschanām Armianskā
(Krimā) saķehra 3 personas ar 27.000 rib., kas renteja
sagti.

Kreewijas naudas buhschana jo gadus, jo wairak wehribas greesh us fewim un wišwairak tas noteek gada beigās, kad taifa rehkinumus par nahkama gada eenem-ſcharahm un isdoshchanahm. Tapat tagad ari jou ſabk Kreewu laikraſti vahrfpreest par Kreewijas naudas buhschanaſhm. Ir dīrdams, ka Kreewijas waldiba grībot west famu faimnežibū zil ween war taupigi, jo zitadi neefot eespehjams lihdsinat eenemſhanas ar isdoshchanahm.

Gruhts naudas usdewums tagad preekschā sähw
Kreewijas waldibai. Wajag ne tikai nahkošha gada eenem-
ſchanas ar isdofchanahm illihdsinat un nodsehst tos para-
duš, kas zehlahs zaur papira naudas islaifchanu, bet ari
illihdsinat truhkumus no 1880. g. un illihdsinakees par
Turku kara un Tekinas elspedizijas isdewumeem. 1880. gadō
bij 43 milj. masat eenemis, nela isdots. Schinis 43 mil-
jondas now eerehlinati 55 milj. par kara isdofchanahm
preeksch kare ilihdsinachanas gan bija ihpafcha naudae
summa (35 milj.) no agrakahm eenemſchanahm un leene-
ſchanahm, bet tomehr truhka; bei tam wehl 32 milj. kara
parahdu bij atlizinati us nahkošhu gadu. Us 1881 gadu
rehlinaja 50 milj. truhkuma, kas ne tikai masinafees, bei
wehl pawairofees, zaour to, ka masinajahs muijas eenem-
ſchanas uu no dselsu zeleem. Isnahk, ka nohkoščā gadō
wajag ilihdsinat schahdas parahdu sumas: 43 milj. truh-
kumu no 1880 gada un no ſha 1881 g. wišmasat 70
milj. truhkuma, pabeigt ismalfat par kare daschus desmitue
mishonus un nodsehst 50 miljoni vapira naudas parahdu
Preeksch wiſa ſha ir tikai weens līhdseklis, proti: pehdi
gais aifnehmums 91 milj. rub., zaour ko us nahkoſcheen
gadeem atkal wairofees isdofchanas par 6 milj. rubku.

„Nedēļai” ir Rīgas eeskuģis Šahds rāsts:

Kahdus gadus atpakał waldiba nodibinaja Rigā skolotaju seminaru ar to nodomu, sagatawot kreetnus skolotajus no Latweescheem un Igaunieem, kuri waren eeguh netikai kuplas sunibas, bet ari pa to starpu eemahzitoes Kreewu walodu. Par brihnumu schee skolotaji, kā israh dija peedfihwojumi, newareja nekur atraßt fewim weetas mitu preefschā misur aishwehrahs durvis zecti. Zaur tu Tehrbatas mahzibas apgabala kurators, barons Stakelbergs atšķina par sawu peenahkumu, aisseigt wiseem luterīzigeem jaunekleem eestahtees schini skola. Pa to starpu tā schini kā ari pagahjuščos gados, bija sakrahjees daudz tāhdus los gribēja eestahtees seminārā, schee jaunekli aissuhitijos tautas apgaismoschanas ministeram luhgšchanas rāstu, lataptu wineem atlauts fāremt to Keisara dāhwamu, tas i 40 stipendijas, kuras bija nospreestas ihvāši preefsch luterīzigeem. Kahdu spreedumu dos par šo leetu ministeri — wehl naw finams.

Ar Kreewu walodas mahzischanu schinī apgabalā ne
kad negahja sahga; ir scho baltu deenu wehl atrodahs lau-
tini, krei pabeiguschi Lehrbataas universtiteti, neween tif k
prot runat, bet turklaht wehl stipri libro pee laffschanaa
Kreewu grahmata. Bet kapehz tad spezialigi skolotaji, kue
ir tee weenige Kreewu walodas mahzitaji sharp weetigeem
eedishwotajeem, nekur neutron weetas un wehl tihschahn
teek atsuumti, wisuwairak no laukskolu waldem? Waj pa
teesi Baltijas apgabala eedishwotajeem naw wajadfig
mahzitees Kreewu walodas, jed ari wiati negrib mahzitee
scho walodu tadeht, fa wineem reebj wifs kas nahk ne
Kreeweem, fa to jau daudsreis mehginajuuschi peerahbū
weetigeem Wahzu aygaismotaji? Ne, Baltijas eedishwotaj
sen jau atsinuschi Kreewu walodas wajadsibu un labprah
grib winee eemahzitees; turigalee wezaki suhta sawus dehlu
netik ween augstolads Kreewu skolas, bet pat ar aprink
skolas, loi gon Wahzu skolas ir wineem tepat blafus.

Dauds ehrmotu leetu noteek muhsu apgabalā un starwinahm weena ir schi. Par peemehru avrinda skolās kuraas ir pilnigi krona skolas, wiqas mahzibas top po fneegtas Wahzu walodā; ir kreewu walodu mahzahs po wahzifki. Kad schinis skolās skolneeki wisi buhtu Wahzeefschitad wehl buhtu dehk ta lahdas eemeslis, het wifas schinis skolas lahdas. Skolneeki ir batweeschi tadehk ta leet

stahw pawifom zitadi. Wineem netikai wajadfigaki, het wehl turflaht dawds weeglaft ismahzitees kreewu, neka pilnigi sweschu — Wahzu walodu. Osridams, ka tautas opgaismochanas ministers nodomajis shogad apmeklet Lehrbatas mahzibas aprinkli. Kaut jel wiensch buhtu greefs wehribu us scho leetu; zour to wiensch padaritu dawds laba preelsch Latweescheem.

No ahrfemem.

Wahžija. Dauds redaktoru pēhdejā laikā atkal noteefoti deht Bismarka goda aiskahrščanās. 4 Berlīnes redaktori nesen tika us reiss teefati, un no wineem „Berlīner Tageblatt“ redaktors Lewiſons tika noteefots us 3 mehnešcheem zeetumā. Šimelieščana pret diweem no apwaino- teem tika otkista us žitu terminu, tadeht ka prokurors jeb valījs apuhdsetajs bij pahrskatījēs kahda leezineko uſdo- ūhanā. — Hanowā weetīgās Hanowas awīses redaktors tika deht Bismarka aiskahrščanās noteefots us 4 nedeku zeetumu, un otrs kahds redaktors us 14 deenahm. Wini bij rakstījuschi, ka Biemarks zaur ūau istureščanās efot weizinajis Schibdu waijažčanu Wahžiju. Kaut gan ščis pahrmetums pilna taisnība, redaktori tika noteefati. — Kahds latertīzīgs mahzītājs Schleswigā, Karlis Lihrs, tīzīs zaur konfistoriju atzelts no amata, tadeht ka bij farakstījis kahdu filosofisku grahmatu, pēhž kuras konfistorija spreeda, ka Lihrs wairs nestahmot us kristīgi izīga vāmtata.

Austro-Ungarija. Wehlaka ismekleschana par King-teatra nelaimi parahdijuse, ka nonahweto skaitlis nam til leels, lä no eefahluma sinosa. Daschi, kas bij usdoti par pasuduscheem un no kureem domaja, ka tee King-teatris fadeguschi, wehlak eraduschees mahjäss spirlti un weseli. Pa-teest nonahweti esot til 570. Te japeemin, lä pee pasuduscho usdoschanas ari notikuschos daschas blehdibas. Daschi, kas no teesohm tiluschi mesleti dehl kahda noseeguma, tiluschees zaur kahdu labu draugu usdot par fadeguscheem, lai tilku eerakstiti par miruscheem, tä lä wina ismekleschanas leeta buhtu leekama pee malas. Wini tad sem fwescha wahrda gribaja meerigi döhwot tahlak. Schim stilim polizija beidsot tonehr nahkuje us pehdahm, un tagad eefahlta ismekleschona pret wifseem, kas tihfham usdewuschi kahdu netaisnibu.

Franzija. Rustans tilfjot attal suhtits atpašakl sawā omatā Tunise. No eesahkuma runaja, sa Gambeta weh-rinato spreediumam par spihti gribot eezelst Rustanu par suhtni Atenē, t. i. augstakā amata, bet wehlač ūchis no-domā tizis atmetis.

Italija. Senats peenehmis zelšanas likuma reformu ar 197 pret 142 balſim. Tā ka senats ſchāt reformas likumā pahrgroßijis daschus nofazijumus pehz fawas galwas, tad reformas likumā atkal jaet atpakaļ uſ tautas weetneelu ſapulzi, kura ſpreedihb, waj ta ſenata pahrgroßijumeem peekriht jeb ne.

Turzija. Strihdu starp Turku un Grieķu valdibahm
pasta namu leetā Anglija efot peedahwajusfehs par vidutaju.
Egiptē. Suezes pilsehītā notizis saldatu dumpis
tadehk, ka bij isplahtijusfehs sīra par kahda Egipteeschu sal-
data nokauschanu zaur Italeescheem, kas Suezā dībwo.
Dumpineeki gribēja usbrukt weetigam Italeeschu konsulam.

Seemel-Amerika. Presidenta flepkawas Gito prahwa wehl naw pabeigta, un dascheem ta jau welkahs par ilgu, ta fa atkal fahkuschi runat no Lintcha teešas. Nefen zetuma usraugs, kura patwehrumā atrodahs Gito, dabujis wehstuli bes paraksta, kura zeetumia usraugs tika usaizinats, wižus zeetumneelus aifwest is ta torna, kura teel turets Gito, jo drihsumā tornis tilfshot zaur dinomitu ussperts gaifā, un usspertschanas isrihlotaji negribot, ka pee tam eetu bojā ari zitas dīshwibas.

At b i l d e s.

Zuhrneekam. Patelzamees par padomeem Semlopja wadishanas laba, redsejim turplikam zif spehstim eevehrot.

G. D. — **D.** Sākotnējā palēdes var fuhījsmu un labprāhtību
ķe mums parabdijsfāt.

S. R., A., D. S., M. N. un daudz ziteem, kas issfajusjsh
weblefchanos, lai vofneegut heeschalt labdus ibsus padomus wefelibas
lofschanas sind, veeminam, la labprahf eewebrosim un ifspildisim taydas
weblefchanabs.

R. R. — **W. W.** Inhsu ralts ir ihds schai deenai mums weh
naw tigie rokás.

Br. — **M.** Ac vatezibū isleetajahim, bet negahja Zif ti respehjams sargařimees no tam, us to Juhs sawā wehstule aifrohdisechi. **Saremeet** no mums „dauds labas deenas.“ **Med.**

